

SOUTH AFRICAN

***CIVIL AVIATION
AUTHORITY***

BUKANATATAISO YA NTSHETSOPELE YA HO FIHLELLA DITSEBISO

(BUKANATATAISO YA PAIA)

**BUKANATATAISO YA HO LATELA KAROLO YA 14 YA MOLAO WA
KGOTHALETSO YA HO FIHLELLA TLHAHISOLESEDING WA 2000, (jwaloka
ha o tlatseleditse)**

**Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho
 Fihlella Tlhahisoleseding**

TUMELLO

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Ditsebiso. Bukatataiso ena ke tokomane e phelang. Bukanatataiso ena e hlophisitswe ho latela karolo ya 14 ya Molao wa Kgothaletso ya ho Fihlella Tlhahisoleseding wa 2000, (Molao wa 2 wa 2000) ("PAIA"). E na le tlhahisoleseding e mabapi le Bookamedi ba Bofofisi ba Sechaba ba Afrika Borwa ("SACCA") le tsamaiso le ditshebetso bakeng sa ho etsa kopo ya ho fihlella direkoto tsa SACCA.

Bukanatataiso ena ya PAIA e sebetsa ka potlako ho tloha ka letsatsi la ho tekena ha Molaodi wa Difofane:

E Hlophisitswe ke	MOTHUSI WA MONGODI WA KHAMPHANI		
Lebitso ka Ditlhaku tse Kgolo	MS LESEGO MLANGENI		
Tshaeno		Letsatsi	14.06.2022
E entswe Botjha le ho Kgothaletswa ke	PHETHAHATSO: MONGODI WA KHAMPHANI – MOTLATSI WA MOHLANKA WA TLHAHISOLESEDING		
Lebitso ka Ditlhaku tse Kgolo	MS NIVASHNEE NARAINDATH		
Tshaeno		Letsatsi	14/06/2022
E Amohetswe ke	MOLAODI WA BOFOFISI BA SECHABA - MOHLANKA WA TLHAHISOLESEDING		
Lebitso ka Ditlhaku tse Kgolo	MS POPPY KHOZA		
Tshaeno		Letsatsi	28/06/2022

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

Setshwantsho sa dikahare

TUMELLO.....	2
1. SELELEKELA	4
2. MANTSWE LE DIKGUTSUFATSO	5
3. DINTLHA HO LATELA KAROLO YA 14.....	6
4. TATAISO YA HORE PAIA E SEBEDISWA JWANG LE HORE HO FUMANA PHIHLELLO YA TATAISO ENA E	7
5. DITSHEBELETSE TSE FUMANEHANG	8
6. HO FIHLELLA DIREKOTO TSE TSHWERWENG KE SACAA	9
7. TSAMAISO YA HO E TSA KOPO	14
8. TLHAHISOLESERING YA MOTHO KA BOYENA.....	15
9. BOIPELAETSE KGAGHLANO LE HO HANELA HO FIHLELLA TLHAHISOLESERING	20
10. KA KAKARETSE	21
11. DITEFO.....	22
12. DITEFELLO TSE ETSWANG BAKENG SA MEKGATLO YA SECHABA	22
13. DIFOROMO TSE HLAKISITSWENG BAKENG SA HO FIHLELLA REKOTO YA MOKGATLO WA SECHABA	22
14. DIPHEKO TSA KANTLE	22
15. HO FUMANEHA HA BUKANATATAISO	22

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

1. SELELEKELA

- 1.1. Bukanatataiso ena e hlophisitswe ho latela karolo ya 14 ya Molao wa Kgothaleto ya ho Fihlella Tlhahisoleseding wa 2000, (Molao wa bo 2 wa 2000) ("PAIA") le ho sebetsana le ditlhoko tsa Tshireletso ya Tlhahisoleseding tsa Motho ka Boyena, Molao wa 2013 (Molao wa bo 4 wa 2013) ("POPIA"). Enale tlhahisoleseding e mabapi le Bookamedi ba Difofane tsa Sechaba ba Afrika Borwa ("SACCA") le tsamaiso le ditshebetso bakeng sa ho etsa kopo ya ho fihlella direkoto tsa SACCA. Enale diforomo tse tshwanetseng tsohle tse lokelang ho latelwa ha mokopi a hloka ho fihlella direkoto tse tshwerweng ke SACCA.
- 1.2. Molao o, hara tse ding, ho kenya tshebetsong tokelo ya molaotheo ya ho fihlella tlhahisoleseding efe kapa efe tse tshwerweng ke Puso kapa motho ofe kapa ofe ya moo tlhahisoleseding e hlokehang bakeng sa ho sebedisa kapa tshireletso ya tokelo efe kapa efe ya molaotheo. Tokelo ya molaotheo ya ho fihlella ho fihlella tlhahisoleseding e sireleditswe Biling ya Ditokelo, ho ya ka Karolo ya 32 ya Molaotheo, 1996 (Molao wa Molao wa bo 108 wa 1996) ("Molaotheo").
- 1.3. Maikemisetso a Molao a hlakisitswe karolong ya bo 9, le ho kenyelletsa tse latelang:
  - 1.3.1. ho kenya tshebetsong tokelo ya molaotheo ya ho fihlella tlhahisoleseding efe kapa efe e tshwerweng ke Puso hape le ditsebiso dife kapa dife tse tshwerweng ke motho e mong tse hlokehang bakeng sa ho pheta mosebetsi kapa tshireletso ya ditokelo dife kapa dife.
  - 1.3.2. ho kenya tshebetsong tokelo ya ho fihlella tlhahisoleseding ka ho ipapisa le meedi e loketseng, ho kenyeletswa empa ho sa sehwa moedi, sepheo sa meedi ko tshireletso ya sephiri, makunutu a kgwebisano, le katleho, bokgoni, le puso e ntle, le ka tsela, e e lekanyetsang tokelo eo le ditokelo tse ding, ho kenyeletswa ditokelo tse teng Biling ya Ditokelo Kgaolong ya bo 2 ya Molaotheo.
- 1.4. PAIA e hloka mekgatlo ya sechaba le tse ikemetseng ho bokella dibukanatataiso tse fanang ka tlhahisoleseding ya mefuta le mekgahlelo ya direkoto tse tshwerweng ke mekgatlo ya sechaba le tse ikemetseng. SACCA ke mekgatlo wa sechaba ho ya ka temana ya (b) (ii) ya tshalo ya "mekgatlo wa sechaba" karolong ya 1 ya PAIA.
- 1.5. Ka phethahalo ya ditokelo tse tsa molaotheo, PAIA ka ho qolleha e hloka
  - 1.5.1. Mekgatlo yohle ya sechaba ka boikarabelo ba ho thusa sechaba ho fihlella tlhahisoleseding/ direkoto tlasa tlhokomelo ya bona;
  - 1.5.2. E fana ka ditsamaiso bakeng sa sechaba ho sebedisa tokelo ya sona ya molao wa molaotheo ho tlhahisoleseding ka potlako, ka theko e tlase mme seo se etsahale ntle le matsapa ka tsela e jwalo ka ho kgonehang ka teng;
  - 1.5.3. E hlakisa metjha ya tshebetso eo boemedi ba sechaba bo tlamehileng ho e beha, ho ka fihlella tlhahisoleseding e jwalo ka ditho tsa sechaba; le
  - 1.5.4. E hlalosa maemo a leng tlasa karolo ya phihlelo e sebetsang, ho kenyeletswa direkoto tseo tse amanang le tsa motho ka boyena, kgwebisano, tsa dichelete, seteginiki kapa tlhahisoleseding ya tsa saense ka mekgatlo/ motho wa boraro, ditsebiso tse ka amang lekgotla la dinyewe kapa sepolesa, mohlala, didokete tsa sepolesa ditsamaisong tsa beili le dihlopha tse itseng tsa lesedi le mabapi le ditshebetso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa.
- 1.6. Ho na le meedi e behilweng ntle le pelaelo ya letho ho elellwa ditokelo tsa sechaba jwalo ka ha ho hlakisitswe karolong ya bo 36 ya Molaotheo le dikarolong tsa 33 ho fihlella ho 45 tsa PAIA, ka ho latellana.
- 1.7. Ho tumellano le diphelelo tsa PAIA le ho thusa ho ntshetsapele ya ho sebeletsa ditaba pepeneneng, boikarabelo le puso e phethahetseng, SACCA e hlahisitse bukanatataiso e le mekgwa wa ho tsamaisa ntshetsopele/rekoto ya tlhahisoleseding ya sechaba eo e e tshwereng.

**Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho
 Fihlella Tlhahisoleseding**

- 1.8. Ho na le tshepo ya hore bukanatataiso ena e tla sebetsa jwalo ka polatefomo/ sesebediswa sa ho thusa sechaba ka tlhahisoleseding e phethahetseng e tshwanetseng ho ba thusa ho sebedisa tokelo ya bona ya ho fihlella tlhahisoleseding e tshwereng ke SACCA.

2. MANTSWE LE DIKGUTSUFATSO:

MANTSWE	TLHALOSO
---------	----------

"Tona"
 Molao wa Kgothaletso ya
 Phihlello Tlhahisoleseding

Ho bolela letona la kabinete le ikarabellang bakeng sa - Dipalangoang;
 Molao wa Kgothaletso ya Phihlello ya Tlhahisoleseding, wa Nomoro ya bo
 2 wa 2000 (mona o bitswang "PAIA", ke molao wa naha o entsweng ho fa
 phethahatsa ya tokelo ya molaotheo ya phihlello ya tlhahisoleseding. PAIA
 e kene tshebetsong ka la 9 Hlakubele 2001, ntle le dikarolo tsa bo 10, 14,
 15 le 51, tse qadileng ho sebetsa ka la 15 Hlakola 2002.

DIKGUTSUFATSO	TLHALOSO
---------------	----------

AMOs	Mekhatlo ya Tlhokomelo ya Difofane
AMEs	Bahlahlobi ba Bongaka ba Difofane
BEE	Matlafatso ya Batho ba Batsho Moruong
CAHRS	Tsamaiso ya Dittaleho tsa Dikotsi Tsa Difofane ka Sephiri
CA Act	Molao wa Difofane
CCTV	Thelevishene e Koetsoeng Ya Potoloho
CV	Lenane La Dithuto
DCA	Motsamaisi wa Difofane
DIO	Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding
FICA	Molao oa Setsi sa Bohlale sa Ditjhelete
ICAO	Mokhatlo oa Machaba oa Lifofane tsa Sechaba
ICT	Tlhahisoleseding le Dikgokahano tsa Thekenoloji
IO	Mohlanka wa Tlhahisoleseding
IT	Thekenoloji ya Tlhahisoleseding
Minister	Tona ya tsa Dipalangwang
PAIA	Molao wa Kgothaletso wa Phihlello ya Tlhahisoleseding
PFMA	Molao wa Tsamaiso ya Ditjhelete tsa Sechaba wa 1 wa 1999 (jwalo ka ha o tlatseditsewe)
POPIA	Molao wa Tshireletso ya Tlhahisoleseding ya Motho ka Boyena wa bo 4 wa 2013
Regulator	Molaodi wa Tlhahisoleseding
SACAA	Bookamedi ba Bofufisi ba Afrika Borwa
SAHRC	Khomishene ya Ditokelo tsa Botho ya Aforika Borwa
VAT	Lekgetho la Boleng bo Ekeditsweng

3. DINTLHA HO LATELA KAROLO YA BO 14

3.1. SEBOPEHO LE SEPHEO SA SACAA - KAROLO YA BO 14 (1) (a)

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

- 3.1.1. SACAA ke boemedi ba sechaba, lekala la mmuso hape le thehilwe ho latela Molao wa Difofane wa bo. 13 wa 2009 ("Molao wa CA"). E hlophisitseo ho ya ka 3A ya ka mokgatlo wa naha wa sechaba ho latela Molao wa Tsamaiso ya Dichelete tsa Sechaba wa 1999 (Molao wa No.1 wa 1999) (PFMA). SACCA e ikarabella ho Letona la Dipalangwang ("Letona"), e leng bona Bookamedi ba Phethahatso, mme Letona le thonya Boto le Molaodi wa Difofane tsa Sechaba ho latela Molao wa CA.
- 3.1.2. Boto e na le batsamaisi ba 8, ba 7 ho bona e le batsamaisi ba ikemetseng bao e seng ba phethahatso, mme Mookameli wa Difofane tsa Sechaba ("DCA") ke ena feela motsamaisi wa ka sehloohong. Boto enale mosebetsi wa ho okamela puso ya kgwebo, ho fana ka tataiso ya leano, le ho beha leihlo maemo a ditshebetso le maemo a khotsofalo ya bareki ho latela karolo ya 76(1) ya Molao wa CA.
- 3.1.3. DCA e ikarabella bakeng sa tsamaiso ya maano a SACAA mme e tlaleha ka kotloloho ho Letona mabapi le tshireletso ya bofosi le bolebeli ba tshireletso ya Difofane le ho Boto mabapi le tshebetso ya maano a puso ho latela karolo ya bo 88(3) ya Molao wa CA. SACAA enale dikarohano tse latelang, tse etelletsweeng pele ke Phethahatso:
- a) Kantoro ya DCA;
  - b) Dichelete;
  - c) Lefapha la Basebetsi;
  - d) Meralo ya Difofane;
  - e) Ditshebetso tsa Polokeho ya Difofane;
  - f) Tshireletso ya Difofane;
  - g) Ditshebetso tsa Kgwebo;
  - h) Boikamahanyo ba Molao le Difofane;
  - i) Mongodi wa Khamphani;
  - j) Tlhahlobo ya Ka hare; le
  - k) Karolo ya Patlisiso ya Dikotsi le Diketsahalo tshebetso ya yona e tlalehang ho Letona la Dipalangwang le tsamaiso ho DCA.
- 3.1.4. Sehlopha sa phethahatso se ikarabella ho DCA mme se thusa DCA tsamaisong ya letsatsi le letsatsi ya mokhatlo.
- 3.1.5. Sepheo sa SACAA se hlahositswe karolong ya bo 3 ya Molao oa CA, ka tsela e latelang:
- 3.1.5.1 Ho laola le ho tsamaisa difofane tsa sechaba Riphaboliking le ho okamela tshebetso le ntshetsopele ya indaseteri ya bofosi ba sechaba, le, ka ho qolleha, ho laola, ho laola le ho ntshetsapele polokeho le tshireletso ya difofane.

3.2. DITNLHA TSA HO HOKAHANA – KAROLO BO 14(1)(b)

3.2.1. MOHLANKA WA TLHAHISOLESERING WA SACAA

Ho latela Molao, kopo ya phihlelo ya tlhahisoleseding e tlameha ho etswa ke Mohlanka wa Tlhahisoleseding ya mokgatlo wa sechaba. Mohlanka wa Tlhahisoleseding wa SACAA ke Motsamaisi wa Difofane wa Sechaba (Mohlanka e Moholo wa Phethahatso).

Mabitso ka Botlalo	Mof. Poppy Khoza
Nomoro ya Mohala	011-545-1017

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

Aterese ya Imeili

paia@caa.co.za

3.3. MOTLATSA MOHLANKA WA TLHAHISOLESERING WA SACAA

Ho ya ka diphelelo tsa Molaodi, Mohlanka wa Tlhahisoleseding o fane ka tumello ya hore Mongodi wa Khampani e be Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding. Kahoo, kopo leha e le efe ya phihlello e tlameha ho lebiswa pele ho Mongodi wa Khampani. Sena se tla thusa SACAA ho netefatsa hore kantoro ya DCA ha e a aparelwa ke dikopo tsa phihlello ya tlhahisoleseding le ho netefatsa hore dikopo tsa phihlello ya tlhahisoleseding di sebetswa ka bokhabane le kapele.

Mabitso ka Botlalo	Mof. Nivashnee Naraindath
Nomoro ya Mohala	011-545-1269
Aterese ya Emeili	paia@caa.co.za

3.4. DITNLHA TSA HO HOKAHANA TSA SACAA

Dikantoro tse kgolo tsa SACAA di fumaneha Waterfall Park, Midrand, Johannesburg moo dikarolo tsohle di leng teng.

Aterese ya Bodulo:

Ikhaya Lokundiza
 Treur Close
 Waterfall Park
 Bekker Street
 Midrand

Nomoro ya Mohala: 011-545-1000

Fekese: 011-545-1465

Imeili: mail@caa.co.za

Aterese ya marang-marang: www.caa.co.za

Aterese ya Poso:

Private Bag X73
 Halfway House
 1685

4. TATAISO YA HO SEBEDISA PAIA LE KAMOO O KA FUMANANG PHIHLELLO YA TATAISO.

- 4.1. Ho tloha ka la 1 Phupu 2021, Molaodi wa Tlhahisoleseding o se a nkile mesebetsi ya Khomishene ya Ditokelo tsa Botho ya Afrika Borwa ("SAHRC") mme o ikarabella bakeng sa dipotso tsa PAIA le POPIA.
- 4.2. Jwalo ka karolo ya mesebetsi ya yona, Molaodi wa Tlhahisoleseding o phatlaladitse tataiso ya mokgwa wa ho sebedisa PAIA le POPIA tsamaisong e ncha.
- 4.3. Ho ya ka karolo ya bo 10 ya PAIA, Molaodi wa Tlhahisoleseding o hlophisitse tataiso mabapi le tshbediso ya PAIA, e ka fumanwang ho Molaodi wa Tlhahisoleseding atereseng e latelang:

4.3.1. Molaodi wa tlhahisoleseding

Aterese ya Bodulo:

JD House
 27 Stiemens Street
 Braamfontein
 Johannesburg

Aterese ya Poso:

PO Box 31533
 Braamfontein
 2017

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

2001

Nomoro ya Mohala: 010 023 5200**Fekese:** 086 500 3351**Imeili:** inforeg@justice.gov.za**Aterese ya Marang-rang:** www.justice.gov.za/inforeg

4.3.2. Tataiso e boletsweng e fumaneha hape ho marang-rang a SACAA: www.caa.co.za

5. DITSHEBELETSO TSE FUMANEHANG

5.1. SACAA e fana ka ditshebeletso ho ya ka thomo ya yona jwaloka ha e hlahositswe karolong ya bo 73 ya Molao wa Difofane wa Sechaba, 13 ya 2009, e kenyeletsang empa e sa felle ho:

- 5.1.1. ho laola, ho kgothaletsa, ho laola, ho tshehetsa, ho ntshetsapele, ho tiisa, le ho tswela pele ho ntlafatsa maemo a polokeho le tshireletseho indastering ya difofane tsa sechaba;
- 5.1.2. e etsa melawana ya ditaba tse tsamaisanang le merero ya molao o amehang;
- 5.1.3. etsa dipatlisiso mabapi le morero ofe kapa ofe o ka hara matla a yona; le
- 5.1.4. Ho sebedisa matla le ho phetha mesebetsi ho latela molao o amehang.

5.2. Mokgwa wa ho fumana ditshebeletso tsena: -

5.2.1. Ditshebeletso di ka finyellwa ke motho ofe kapa ofe ya nang le thahasello, setho sa sechaba, mokhatlo kapa setsi ho itshetlehile ka tlhahisolesedi e hlokwang, mme ha feela tlhahisoleseding e lokelang ho fumanwa e ne e sa romellowa mme e ikemiseditse ho ba lekunutu ke SACAA ha ho nahanwa ka molao le melawana e amehang ka melao e latelang: -

5.2.1.1. Ho etsa kopo efe kapa efe ya mesebetsi e laolwang ke SACAA.

5.2.1.2. Ho kenya ditfellebo ho SACAA.

5.2.1.3. Dintlha tse ding mabapi le ditshebeletso tse fumanehang ho SACAA di ka fumaneha ka tsela e latelang: -

a) Ka ho etela sebaka sa marang-rang sa SACAA ho www.caa.co.za;

b) Ka ho etela kantoro kgolo ya SACAA's e fumanehang:

Ikhaya Lokundiza

Treur Close

Waterfall Park

Bekker Street

Midrand

5.2.1.4. Ho ikopanya le SACAA ka mohala bakeng sa dipotso ho (011) 545 1000.

6. HO FIHLELA DIREKOTO TSE TSHWERENG KE SACAA

6.1. MEKGAHLELO YA DIREKOTO TSE TSHWERWENG KE SACAA

SACCA e tshwere direkoto tse latelang tseo e leng ho latela Karolo ya bo14 (1) (d) ya PAIA

6.1.1. Ho phahlolla makunutu hanghang

Tlhahisoleseding ka dintlha tse latelang e fumaneha ntle le molao wa kopo o molaong wa PAIA ya SACCA marang-rangeng le diboroutjhareng:

a) Tlhahisoleseding ka kakaretso mabapi le SACAA;

b) Diphatlatatso;

c) Khalendara ya Kgwebo;

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

- d) Sekena sa Ditaba;
- e) Phaposi ya ditaba;
- f) Ho Phahamiswa ha Polokeho;
- g) Sebopeho sa Boemo bo Phahameng sa Khwebo sa SACCA;
- h) Ditsebiso le Diforomo tsa Kopo;
- i) Dipehelo tsa Dikotsi;
- j) Ditlaleho tsa Ketsahalo;
- k) Dithendara;
- l) Tataiso ya Thepa ya Botsebi;
- m) Dibukanatataiso/Ditataiso;
- n) Ditefo;
- o) Mesebetsi ho tsa Difofane;
- p) Melao ya Difofane le Melawana;
- q) Dipalopalo tsa Difofane;
- r) Ho ntshuwa ha Dilaesense le Mekgwa ya Ditlhahlobo;
- s) Polokeho ya Difofane;
- t) Boemafofane - Kakaretso;
- u) Meriana ya tsa Difofane - Kakaretso;
- v) Boemo ba Moeng - Kakaretso;
- w) Boemo ba Moeng - Ditaelo;
- x) Ditshebetso tsa Difofane - Kakaretso;
- y) Tlhahisoleseding le Mangolo a Potoloho a tsa Sefofane – AIC"s;
- z) Ditlaleho tsa Selemo le Selemo;
- aa) Tsamaiso ya Tlaleho ya Difofane ya Dikotsi ya Sephiri ("CAHRS");
- bb) Kopo ya Ditshebetso tsa AOC; le
- cc) Dilaesense tsa Basebetsi - Kakaretso.

6.1.2. Ho tlatselisa ho tse ka hodimo, tlhahisoleseding e ka tlase e lokela ho ka kotjwa ho DIO semmuso, mme ha e fumanehe habonolo. Ho tlamehile ho hlokomelwa hore sena ke kopo fela ya ho kopa tlhahisoleseding le kopo e tlameha ho qoswa ka nepo ke Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisoleseding pele ho etswa qeto. Tse latelang ke lenane la tlhahisoleseding eo e tlamehang ho kotjwa ka tsela ya kopo. Lenane lena ha le a fella mme le na le mekgahlelo e meholo

6.1.2.1. Mongodi wa Khamphani: Puso ya Kgwebo

- a) Boto, Dikomiti tsa Boto, Komiti ya Phethahatso le Metsotso ya Komiti ya Tsamaiso le Dikopano;
- b) Ngodiso ya Boto le Dikomiti;
- c) Ditlhahiso tsa Komiti ya Phethahatso;
- d) Diphuthelwana tsa Boto le Komiti;
- e) Dikopo tsa PAIA;
- f) Ditlaleho tsa Forensiki;
- g) Ngodiso ya Dimpho;
- h) Ditlaleho tsa Ditlhahlobo tsa Dichelete;
- i) Merero ya Ho latela Molao ya Taolo ya Dikotsi;
- j) Tlaleho ya Patlisiso ya Boitshwaro;
- k) Merero ya Phethahatso;
- l) Merero ya Leano la Selemo le Selemo ya Tshebetso;
- m) Kabelo ya Bolaodi;
- n) Phatlalatso ya Thahasello bakeng sa Ditho tsa Boto;

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

- o) Maikutlo le Dikeletso tsa molao;
- p) Melawana ya SACAA;
- q) Ditumellano tsa Tshebetso ya Boto;
- r) Ditumellano tsa Boto le Komiti le Dipehelo tsa Tshebediso;
- s) Ditlaleho le Ditlhahiso tsa Boto le Komiti;
- t) Mangolo le Ditlaleho tsa Matona;
- u) Tlhahlobo ya Boto; le
- v) Maano a Karohano le Merero ya tshebetso.

6.1.2.2. Lefapha la Khiri

6.1.2.3. Ditlaleho tsa Khiri

- a) Dikgau tsa ho Rarolla Mathata;
- b) Ditumellano tse Kopanetsweng;
- c) Morero wa Tekano Mosebetsing.

6.1.2.3.1. Ditlaleho tsa Molao tsa Basebetsi

- a) Ditlelebo le/kapa tsamaiso ya kgalemelo;
- b) Letsatsi la Tswalo la mosebeletsi e mong le e mong;
- c) Basebetsi, mabitso le mesebetsi;
- d) Bophelo bo botle le polokeho mosebetsing;
- e) Botho kapa ho se be ditho tsa mekhatlo ya basebetsi;
- f) Ditifikeiti tsa basebetsi tsa IRP5/IT3;
- g) Direkoto tsa kwetliso ya indasteri;
- h) Direkoto tsa basebetsi ba kante ho naha;
- i) Moputso o lefshwang ho mosebeletsi e mong le e mong;
- j) Direkoto tsa basebetsi (tse tshwerweng ka morao ha letsatsi la mosebetsi o kgaotswe);
- k) Nako e sebeditswang ke mosebeletsi e mong le e mong;
- l) Diakhaonto tsa ditshenyehelo;
- m) Dikonteraka tsa basebetsi;
- n) Ditumellano tsa Tshebetso;
- o) Manane a Dithuto;
- p) Ditlaleho tsa Bongaka;
- q) Phatlalatso ya Tshusumetso; le
- r) Mangolo a Thuto.

6.1.2.3.2. Direkoto tsa Basebetsi ba Bang

- a) Melao ya boitshwaro;
- b) Morero wa bokowa;
- c) Lenaneo la inshoreense ya lepato;
- d) Bophelo ba sehlopha;
- e) Kotsi ya botho ya sehlopha;
- f) Merero ya dikhothaletso;

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

- g) Leano la phomolo ya bakgachane;
- h) Merero ya dithuso tsa boithuto;
- i) Tlhahisoleseding ya Letlole la Thuso le Bahlokomedi;
- j) Ditshupamolato/Dirisiti tsa tefo; le
- k) Ditleleho tsa khalemelo.

6.1.2.3.3. Dichelete

- a) Dichelete le Diakhaonto;
- b) Ditleleho tsa Tlhahlobo ya Dichelete;
- c) Ditokisetso tsa Banka;
- d) Inshoreense;
- e) Chelete e nyane le ditshenyehelo tse ding;
- f) Tlhahisoleseding ka ba Kolotang le ba Kolotwang;
- g) Tsamaiso ya Dichelete;
- h) Morero wa Kgwebo le wa Dichelete;
- i) Matsete a chelete e setseng;
- j) Ditomollo tsa Polokelo ya Dichelete tsa Naha; le
- k) Ditshupamolato le Dirisiti tsa tefo.

6.1.2.3.4. Taolo ya Ketane ya Phepelo

- a) Ditaba tsa theko le dithendara;
- b) Kabo ya dithendara le direkoto tsa tsamaiso ya phepelo;
- c) Ngodiso ya thepa;
- d) Ngodiso ya Dikonteraka le
- e) Taolo ya Tshireletso le Phihlelo.

6.1.2.3.5. Ditumellano le Dikonteraka

- a) Ditokomane tsa ho fumana kapa ho lahla;
- b) Ditumellano le borakonteraka le bafani ba thepa;
- c) Ditumellano le bareki;
- d) Ditumellano le makala a mmuso, a Naha, a Diprovense le Mebuso ya Lehae;
- e) Ditumellano le ba nang le kabelo, bahlanka kapa batsamaisi;
- f) Ditumellano le mekhatlo ya machaba, mekhatlo le ditsi;
- g) Ditumellano dife kapa dife tsa moabi, morekisi, kapa sitsi;
- h) Ditumellano tse amanang le phano ya ditshebeletso kapa thepa;
- i) Ditumellano tsa ho reka kapa tsa khiriso;
- j) Ditumellano tsa Boemo ba Tshebeletso le Ditumellano tsa IT; le
- k) Ditumellano dife kapa dife tse ding tse entsweng le bafani ba ditshebeletso tse fapaneng.

6.1.2.3.6. Thekenoloji ya Tlhahisoleseding

- a) Tafole ya thuso ya dintlha;
- b) Meaho ya dintlha le motheo wa dintlha;
- c) Tlhahisolesedi ya basebedisi;
- d) Thepa ya thekenoloji le thepa e tshwarehang;
- e) Tsamaiso ya tsamaiso ya tlhahisoleseding;
- f) Mekgwa ya tshebetso le maemo;

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

- g) Disebediswa tsa Marang-rang;
- h) Ditlahlobo tsa dichelete;
- i) Bokgoni le tshebediso ya Mekgwa ya Hona jwale;
- j) Morero wa Ntlafatso;
- k) Ho hlaphollwa ha dikoduwa;
- l) Tshehetso ya Ditsamaiso tsa ka Hare le Mananeo/Ntshetso-pele; le
- m) Molawana wa Tshireletso ya IT.

6.1.2.3.7. Polokeho ya Difofane, Meralo le Ditshebetso tsa Tshireletso

- a) Bukanatataiso ya Molaodi wa Tshebetso;
- b) Dibukanatataiso tsa Thupelo le Tsamaiso ya Mokgatlo wa Kwetliso ya Difofane;
- c) Ngodiso ya Setifikeiti sa Tshebetso;
- d) Ngodiso ya Disetifikeiti tsa Mokhatlo wa Kwetliso ya Difofane;
- e) Dintlha tsa Molaodi wa Sefofane;
- f) Ditlahlobo tsa dichelete le ditlaleho tsa dipatlisiso le ditokomane;
- g) Ditaba tsa basebetsi ba moeng le tlhahisoleseding e amanang le tsona;
- h) Tlhahisoleseding e mabapi le Ho Tsamaisa Thepa e Kotsi;
- i) Ho se latele melao ha Molaodi;
- j) Ho emiswa;
- k) Dipatlisiso le ditlahlobo;
- l) Direkoto tse itseng tsa ho lokolloa;
- m) Taolo ya phihlello;
- n) Direkoto tsa boipiletso;
- o) Tlhokomelo ya litaba tse amanang le tsona;
- p) Ditumello tsa ATS (Nascom);
- q) Ngodiso ya Lifofane ya Afrika Boroa; le
- r) Ngodiso ya Dikoloto tsa Difofane tsa Afrika Boroa.

6.1.2.3.8. Dikotsi le Diketsahalo

- a) Mekgwa ya dipatlisiso tsa dikotsi;
- b) Ditlaleho tsa Dikotsi tse phatlaladitsweng;
- c) Ditlaleho tsa dikotsi tsa difofane;
- d) Bopaki ba ditokomane ntle le dipolelo tsa dipaki ho latela ICAO Sehlomathiso -13;
- e) Dintlha tsa ba nang le laesense; le
- f) Dintlha tsa motho ka seqo tsa Molaodi.

6.1.2.3.9. Ho fana ka Dilaesense, Ditlahlobo le Poloko ya Direkoto

- a) Direkoto tsa Bakganni ba Difofane (ho kenyeletswa le bana ba dilemo tse 15 -17);
- b) Direkoto tsa Difofane;
- c) Direkoto tsa ditlahlobo tsa Baithuti (ho kenyeletswa le bana ba dilemo tse 15 -17);
- d) Direkoto tsa Mohlanka wa Tlhokomelo ya Difofane (AMO's) le tsa Motlahlobi wa Bongaka ba Difofane (AME's);
- e) Direkoto tsa Dikoloto tsa Difofane; le
- a) Taolo ya Sephethephetha sa difofane.

6.1.2.3.10. Inshoreense

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

- a) Direkoto tsa ditlaleho;
- b) Dintlha tsa tshireletso ya inshoreense, meedi, le barekisi ba inshoreense; le
- c) Maano a Inshoreense.

6.1.2.4. Molao

- a) Ditletsebo, boipelaetso, dikhutshwane, mangolo, maikutlo a molao, ditokomane tse ding, le direkoto tse amanang le qoso efe kapa efe, e ntseng e emetswe, kapa e ka bang teng nyewe, dinyewe tsa boahlodi, dipatlisiso, tharollo e nngwe ya dikgohlano le tshebetso ya mesebetsi ya tsamaiso;
- b) Dilaesense, diphemiti, ditumello le ho fana ka ditumello;
- c) Tlhahisoleseding e fapanyetsanwang kapa e rekilweng nakong ya ho batla kapa ho fana ka keletso ya molao;
- d) Memorantamo, ditumellano, ditlhahiso, ditokomane tsa dipuisano, metsotso, le rekoto ya dipuisano le dikopano;
- e) Maikutlo a Molao;
- f) Ditokollo;
- g) Ditokomane tsa boipiletso; le
- h) Tshebetso ya tshebetsong.

6.1.2.5. Tlhahlobo ya Dichelete le Diphuputso tsa Bongaka

- a) Diphuputso tsa Bongaka tsa ka Hare;
- b) Dipampiri tsa Tshebetso tsa Diphuputso tsa Bongaka tsa ka Hare le difaele;
- c) Leano la Selemo le Selemo la Tlhahlobo ya Bongaka le Morero wa Tshebetso ya Dilemo tse Tharo;
- d) Mokgwa wa Tlhahlobo ya Bongaka ya ka Hare;
- e) Ditumellano tsa tlhahlobo ya ka hare ya dichelete; le
- f) Ditlaleho tsa Tlhahlobo ya Bongaka.

6.1.2.6. Ditshebeletso tsa Khwebo

- a) Leano la Tsamaiso ya Bankakarolo le ;
- b) Merero ya Dikgokahanyo;
- c) Dingodiso tsa Leano la Ditshebetso tsa kotsi le Ditlaleho;
- d) Merero ya Tiisetso ya Boleng le Ditlaleo;
- e) Melao ya Tshebetso ya Taolo ya Projeke, Merero ya Tshebetso le Ditlaleo;
- f) Ditlaleo tsa Tshireletso;
- g) Morero wa Tsweletso ya Kgwebo le Ditlaleho;
- h) Dipatlisiso tsa Bareki le Ditlaleho;
- i) Dintlha tsa Tlhahisoleseding dintlha tsa motho tse kang ditshwantsho, ditshwantsho tsa CCTV; le
- j) Foramo ya Indasteri ho ya ka Tshebetso le Metsotso.

6.1.2.7. Bophelo bo Botle ba Tikoloho le Polokeho

- a) Tshusumetso ya tekolo ya tikoloho;
- b) Mananeo le ditsamaiso tsa tsamaiso ya tikoloho;
- c) Mananeo a bohloeki ba indasteri, dintlha le diphuputso tsa dichelete;

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

- d) Diphemiti, dilaesense, ditumello, dikheollo, le ngodiso bakeng sa ditshebetso tsa
- e) dibaka le kgwebo;
- f) Ditsamaiso tsa Taolo ya Bophelo bo Botle le Polokeho Mosebetsing, dintlha, le ditlhahlobotsa dichelete; le
- g) Direkoto tsa Polokeho, Bophelo bo Botle le Tikoloho.

6.1.2.8. Thepa ya bohlale

- a) Ditumellano tse amanang le thepa ya bohlale;
- b) Ditokelo tsa boqapi;
- c) Dinyewe le dikgohlano tse ding tse amang thepa ya bohlale;
- d) Tshireletso ya seqatjwa, dikopo tsa tshireletso ya seqatjwa le liqapi; le
- e) Matshwao a kgwebo, mabitso a kgwebo le mabitso a sireleditsweng.

7. TSAMAISO YA HO ETSA KOPO

7.1. Phihlello ya tlhahisoleseding e lenaneng le ka hodimo e tla koptjwa ke

7.1.1 Ho tlatsa foromo e hlakisitsweng e hoketswe jwalo ka Sehlomathiso sa 2 ("foromo ya kopo");

7.1.2 Tefo ya chelete e hlakisitsweng;

7.1.3 Ho sa natswe se ka hodimo, moikopi ya batlang ho fihlella rekoto e tshwereng tlhahisoleseding ya motho ka seqo tse hlalisang dintlha ka bobona ha ho hlokehe hore a lefe ditjeo tsa tefo;

7.1.4 Kamora hore Mohlanka wa Tlhahisoleseding/ DIO a etse qeto ka kopo eo, moikopi o tlamehile ho tsebiswa ka qeto eo e jwalo;

7.1.5 Moikopi o tlamehile ho hlakisa kopong haeba o batla khopi ya rekoto kapa haeba o batla ho tlahlaba direkoto kantorong ya SACCA;

7.1.6 Ho fihlella tlhahisoleseding e boletsweng e tla fuwa fela mokopi ka mokgwa o e kopilweng ka ona, ntle le ha mokgwa oo o tla sitisana ka ho hloka nnete le tsamaiso le tshebetso ya SACCA kapa tshenyo ya direkoto tsa yona kappa ho hatakela tokelo ya yona ya boqapi;

7.1.6.1 Haeba ka mabaka a utlwahalang, ha ho kgonahale hore rekoto e fumanehe ka mokgwa oo e kopuweng ka ona empa e ka fumanwa ka tsela e nngwe e itseng, ha ho le jwalo, tefo e tlamehile ho kopangwa / balwa ho latela tsela eo mokopi a e kopileng ka teng pele.

7.1.6.2 Haeba moikopi a sa kgone ho bala kapa ho ngola kapa a na le boqhwala, ha ho le jwalo, kopo ya rekoto e ka etswa ka molomo, le ha ho le jwalo Mohlanka wa Tlhahisoleseding/ DIO o tla tlatsa foromo boemong ba moikopi ya jwalo mme a nehe moikopi foromo eo e tlatsitsweng

7.1.6.3 Mokopi o tlamehile ho hlakisa hantle foromong ya kopo ha

- a) ba lakatsa ho tsebiswa ka sephetho sa kopo ya bona ka mohala kapa ka mokgwa ofe kapa ofe; le
- b) boemo boo kopo e etswang ka bona, haeba o kopa tlhahisoleseding boemong ba motho e mong.

7.1.6.4 Ha eba motho a rata ho etsa kopo ya ho fihlella rekoto e leng e nngwe ya mekgahlelo ya direkoto tsa ka hodimo, motho ya jwalo o lokela ho tlatsa foromo ya kopo. Diforomo di ka boela tsa fumanwa ho bahlanka ba latelang

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

- a) DIO ya SACCA (eo dintlha tsa hae tsa hae tsa khokahano di boletsweng mona ka hodimo ho ya ka temana ya 3 ya Bukanatataiso ena); le
- b) Marang-rang a SACAA (www.caa.co.za) kapa ka ho romela emeile ho paia@caa.co.za.

7.1.6.5 Mokopi o tlameha ho nehelana ka foromo e tlatsitsweng, hammoho le tefiso ya kopo le bopaki ba tefo (haeba ho hloka hloka), ho DIO atereseng ya poso, fekese kapa atereseng ya imeili le boletsweng karolong ya 3 ya Bukanatataiso ena. Foromo e tlatsitsweng e tlameha ho ba le dintlha tse lekaneng le tse hlakileng ho thusa Mohlanka wa Tlhahisoleseding le/kapa diDIO ho tseba hore na kopo ke ya eng, jwalo ka:

- a) Rekoto/direkoto teo mokopi a di kopang;
- b) Boitsebiso ba mokopi;
- c) Ke mofuta ofe wa phihlello eo mokopi a e lakatsang; le
- d) Aterese ya poso, aterese ya imeili kapa nomoro ya fekese (fekese) ya mokopi.

7.1.7 Ha mokopi a etsa kopo lebitsong la motho e mong, o tlameha ho fana ka bopaki bo khotsofatsang ba boemo boo a etsang kopo ya ka bona.

7.1.8 Ho sa natswe se ka hodimo, phihlello ya rekoto ha se ntho e itlelang feela mme mokopi o tla hlokeha ho ikamahanya le ditlhoko tsohle tsa Molao tse amanang le kopo. Khopi ya Molao e teng mme e fumaneha marang-rangeng a SACAA. Mokopi o tla tsebiswa ka sephetho sa kopo, kapele kamoo ho ka khonehang nakong ya bonnyane matsatsi a 30 (mashome a mararo) hoba ba fumane kopo, ka mokhwa o bontshitsweng ke mokopi foromong ya kopo.

7.1.9 Motho ofe kapa ofe, ya sa tsebeng ho bala kapa ho ngola, a ka etsa kopo ya molomo ho SACAA, kapa a ka kopa mohlanka wa mmuso ofe kapa ofe a hirilweng ke SACAA ho ngola kopo ya hae ya phihlello ya tlhahisoleseding.

8 TLHAHISOLESERING YA BOTHO KA SEQO

8.1 Pokello le Tshebetso ya Tlhahisoleseding ya Motho ka Seqo ke SACCA

8.1.1 SACAA e nka khupamarama le tshireletso ya tlhahisoleseding ya motho ka seqo ka botebo haholo mme e tla bokella feela le ho sebetsana le tlhahisoleseding ya botho ka seqo ho ya ka molao o sebetsang wa Afrika Borwa o laolang tshireletso ya tlhahisoleseding ya motho ka seqo le ho phethahatsa thomo ya yona ho ya ka Molao wa Dofofane. Ho fihlela ka jeno, dintlha tsa motho boyena di tla bokellwa le ho sebetswa ho latela maemo a molao a ho sebetsana le tlhahisoleseding ya motho ka seqo jwalo ka ha POPIA e fane ka yona. Ntle le ho kheloha ho kakaretso ya tse fetileng, pokello le tshebetso ya dintlha tsa motho ka seqo ke SACAA e tla kenyelletsa, empa e ke ke ya fella feela ho, ho netefatsa hore: -

8.1.1.1 Dipehelo tsa tshebetso e molaong ya ditaba tsa motho di khotsofaditswe;

8.1.1.2 Tshebetso ya tlhahisoleseding ya motho ka seqo e etswa ka molao, molemong wa mabaka a hloka hloka eseng a feteletseng, ka mokhwa o sireletsang ditabatabelo tse nepahetseng tsa ditaba tsa dintlha mme e sa hatake ditokelo tsa bona;

8.1.1.3 Dintlha tsa motho boyena di sebetswa feela ka tumello ya monga dintlha (kapa motho ya nang le bokhoni moo monga dintlha a leng monyenyanen). Tumello e jwalo e ka hlakolwa neng kapa neng, mme ka nako eo, SACAA e tla khaotsa ho sebetsana le tlhahisoleseding ya motho ka seqo: Ha fela tlhahisoleseding ya motho ka seqo e ka sebetswa ntle le tumello bakeng sa morero o amohelang ka molao jwalo kaha o hlaositse ho POPIA;

8.1.1.4 Tshebetso e tswelang pele ya tlhahisoleseding ya motho ka seqo e tla dumellana le sepheo sa pele seo e neng e bokellwa ka sona, ho latela dintlha tse kang mofuta wa tlhahisoleseding

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

e amehang, ditlamorao tse ka bang teng tsa tshebetso e eketsehileng tabeng ya dintlha, mokhwa oo tlhahisoleseding eo e bokeditsweng ka ona. e ile ya bokellwa, le ditokelo tsa konteraka le boitlamo bo teng pakeng tsa SACAA le monga dintlha;

- 8.1.1.5 Mehato e ka kgonehang hokuwa ho netefatsa hore tlhahisoleseding e ho fanweng ka yona e nepahetse, e feletse ebile ha e khelose. Ntlheng ena morero oo tlhahisoleseding ya motho ka seqo e bokellwang kapa ho sebetswa ho ya pele ho tla etsa qeto ya hore na ke eng e sebetsang ka mokhwa o utlwalang tlasa maemo; le
- 8.1.1.6 Banga dintlha ba dumelletswe ho sebedisa ditokelo tsa bona ka tlasa POPIA mabapi le ditaba tsa bona tsa botho ka seqo.
- 8.1.1.7 SACAA e tla boloka botshepehi le lekunutu la tlhahisoleseding ya motho ka seqo ya monga dintlha e leng ho yona kapa tlasa taolo ya yona.
- 8.1.1.8 Mosebeletsi ofe kapa ofe, mosebetsi, moemedi, kapa rakonteraka a sebetsanang le tlhahisoleseding ya motho ka seqo lebitsong la SACCA kapa mosebeletsi ya sebetsanang le tlhahisoleseding e jwalo o tla etsa jwalo feela ka tsebo kapa tumello ya SACAA, mme o tla tshwara tlhahisoleseding ya motho boyena e le lekunutu, le ho etsa bonnete ba hore ha e senole ntle le haeba e laelwa ke molao kapa nakong ya tshebetso e nepahetseng ya mosebetsi ya bona.
- 8.1.1.9 Moo ho nang le mabaka a utlwalang a ho dumela hore tlhahisoleseding ya motho ka seqo ya monga dintlha e ile ya fihlellwa kapa e fumanweng ke motho ya sa dumellwang, SACAA e tla tsebisa Molaodi wa Tlhahisoleseding le monga dintlha moo boitsebiso ba wa ho qetela e ka fumanehang. SACCA e tla diehisa tsebiso feela ya monga dintlha ka ha boemedi ba sechaba bo nang le boikarabelo bakeng sa ho thibela, ho fofonela kapa dipatlisiso tsa ditlolo tsa molao kapa Molaodi wa Tlhahisoleseding e hlakisa tsebiso e jwalo e tla sitisa diphuphutso tsa tlolo ya molao ke boemedi ba sechaba bo amehang.
- 8.1.1.10 Monga dintlha, mme a se a fane ka bopaki ba boitsebiso bo lekaneng, o fuwa tokelo ya ho kopa SACAA ho tiiseletsa, ntle le tefo ya letho, e bang ke SACAA e tshwere tlhahisoleseding ya motho boyena ka monga dintlha kapa che; mme a ka nna a kopa rekoto kapa tlhaloso ya tlhahisoleseding ya motho boyena ka monga dintlha kapa tsa motho ka monga dintlha e tshwereng ke SACAA, ho kenyeletswa tlhahisoleseding ka boitsebiso ba motho wa boraro oo kapa ba se ba ile ba tshwanela ho fihlella ditsebiso tsa motho boyena tsa monga dintlha.

8.2 Merero ya Tshebetso ya Ditaba tsa Motho ka Seqo ke SACAA

- 8.2.1 SACAA e tla hlophisa tlhahisoleseding ya motho ka seqo bakeng sa merero e fapaneng ho ya ka dipehelo tsa Molao wa Difofane, ho kenyeletswa empa ha ho felle ho tse latelang
  - 8.2.1.1 Ho boloka direktoto tsa moreki;
  - 8.2.1.2 Bakeng sa merero ya tshebetso ya khiro;
  - 8.2.1.3 Bakeng sa merero ya mosebetsi;
  - 8.2.1.4 Ho fana ka ditshebeletso tse sebetsang hantle ho bareki;
  - 8.2.1.5 Ho fana ka ditshebeletso tsa boleng bo ekeditsweng ho bareki;
  - 8.2.1.6 Bakeng sa phano ya ditshebeletso tsa bophelo bo botle le keletso ya ho phela hantle le ho basebetsi;
  - 8.2.1.7 Bakeng sa tlhokomelo ya diakhaonto tsa SACAA le direktoto tsa dichelete;
  - 8.2.1.8 Ho tshehetsa le ho laola basebetsi ba SACAA;
  - 8.2.1.9 Bakeng sa tshebediso ya theknoloji ho sireletsa thepa ya SACAA;
  - 8.2.1.10 Ho lekola le ho sebetsana le tshibetsano ya ditseko;
  - 8.2.1.11 Ho lemoha le ho thibela bomenemene, bobodu le ditlolo tsa molao tse ding;
  - 8.2.1.12 Bakeng sa dipatlisiso tsa mmara le tlhahlobo ya dipalo-palo;
  - 8.2.1.13 Bakeng sa ho tumellano le ditlhoko tsa molao le tsa taolo;
  - 8.2.1.14 Ho netefatsa boitsebiso ba monga dintlha;
  - 8.2.1.15 Bakeng sa merero ya maeto;

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

- 8.2.1.16 Bakeng sa tsamaiso ya kakaretso, merero ya dichelete le lekhetho;
- 8.2.1.17 Bakeng sa merero ya molao le ya konteraka;
- 8.2.1.18 Ho beha leihlo phihlello, ho sireletsa le ho laola meaho le disebedisoa tsa SACAA;
- 8.2.1.19 Ho thusa ho ntlafatsa boleng ba ditshebeletso tsa SACAA;
- 8.2.1.20 Ho khutlisa sekoloto;
- 8.2.1.21 Ho etsa tlhahlobo le ho porofaela bareki;
- 8.2.1.22 Bakeng sa merero ya tshebetso ya molao le tlhahlobo ya dichelete; le
- 8.2.1.23 Ho phethahatsa thomo ya yona ho latela Molao wa Difofane.

8.3 Banga Dintlha bao Tlhahisoleseding ya Botho ka Seqo e sebetswang ke SACAA

- 8.3.1 Tlhalosoleseding ya motho ka seqo ya mekgahlelo e latelang tsa bang ba dintlha di sebetswang:
  - 8.3.1.1 Ditho tsa Boto ya Batsamaisi;
  - 8.3.1.2 Maloko a Phethahatso;
  - 8.3.1.3 Basebetsi, bakwetliswa ba mosebetsi, le bao e ka tlang ho ba basebetsi ba SACAA;
  - 8.3.1.4 Baeletsi;
  - 8.3.1.5 Bangongorehi & bakopi;
  - 8.3.1.6 Banga Teraste ba SACAA Lichelete tsa Inshoreense tsa Tlhokomelo;
  - 8.3.1.7 Batsamaisi, Baphethahatsi le Basebeletsi ba dikhamphani tse tlasana;
  - 8.3.1.8 Borakonteraka ba ka ntle;
  - 8.3.1.9 Bafepedi le bafani ba ditshebeletso;
  - 8.3.1.10 Bareki le basebetsi ba bona;
  - 8.3.1.11 Batho ba hapilweng ke ditshwantsho tsa CCTV/kgatiso;
  - 8.3.1.12 Batho ba bontshitseng thahasello ditshebeletsong tsa SACAA;
  - 8.3.1.13 Bajalefa ba Boiqapeloba Matsete a Sechaba a Kgwebo ya SACAA;
  - 8.3.1.14 Banga dintlha ba amehang diphuputsong tsa SACAA;
  - 8.3.1.15 Balaodi;
  - 8.3.1.16 Ba nang le dilaesense;
  - 8.3.1.17 Bathahlobi ba Khethilweng (Sefofane/Bongaka);
  - 8.3.1.18 Di- AMO; le
  - 8.3.1.19 Di- AME.

8.4 Tlhahisoleseding ya Motho ka Seqo ho Sebetswa ke SACAA

- 8.4.1 SACAA e tsamaisa tlhahisoleseding ya seqo e latelang, le tlhahisoleseding e kgethehileng ya seqo e amanang le mekgahlelo e latelang ya monga dintlha, ho kenyeletswa empa ho sa fella ho tse latelang:

MEKGAHLELO YA MONGA DINTLHA	MEFUTA YA TLHAHISOLESERING E SEBEDITSWENG
<p>Batho ka bonngwe (Bareki le ba nang le ba bokhoni ba ho ba Bareki ho kenyelletsa bana ba pakeng tsa dilemo tse 15 ho isa ho tse 17)</p>	<p>Lebitso, sefane, nomoro ya boitsebiso ya Afrika Borwa kapa nomoro ya phasepoto, letsatsi la tswalo, dilemo, boemo ba lenyalo, boahi, bong, morabe, dinomoro tsa mohala, aterese ya imeili, aterese ya bodulo le ya poso, nomoro ya lekhetho la lekeno, tlhahisoleseding ya dichelete, dintlha tsa banka ho kenyeletswa le dinomoro tsa akhaonto, Litokomane tsa FICA, ditshwantsho tsa CCTV.</p>

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

MEKGAHLELO YA MONGA DINTLHA	MEFUTA YA TLHAHISOLESERING E SEBEDITSWENG
Batho ba Molao (Bareki ba khwebo)	Lebitso la mokgatlo, nomoro ya ngodiso, tlhahisoleseding e amanang le lekgetho, dintlha tsa ho hokahana tsa baemedi, tlhahisoleseding ya banka e kenyeletsang nomoro ya akhaonto, ditokomane tsa FICA.
Maloko a Boto	Dinomoro tsa boitsebiso, mabitso, bong, morabe, ditokomane tsa FICA, ditshwantsho tsa CCTV, dintlha tsa motho.
Basebetsi, ba nang le bokgoni ba ho ba basebetsi, bahiruwa ba bacha	Lebitso, sefane, nomoro ya boitsebiso ya Afrika Borwa kapa nomoro e nngwe ya boitsebiso, dintlha tsa khokahano, aterese ya bodulo le ya poso, letsatsi la tswalo, dilemo, maemo a lenyalo, morabe, bong, boqhwalala, tlhahisoleseding, nalane ya mosebetsi, nalane ya tlole ya molao, di-CV, dintlha tsa thuto, dintlha tsa banka, nomoro ya referense ya lekgetho la lekeno, dintlha tsa meputso le melemo, dintlha tsa bophelo bo botle, lesedi la dintlha tsohle tse amanang le tshebetso ya bahiruwa, tsamaiso ya tlhahisoleseding ya kgalemo, ditshwantsho tsa CCTV, dintlha tsa motho.
Bafani ba litshebeletso, ho kenyeletsoa litshebeletso tse tswang kantle kapa tse amohetsweng, bahlahlobi ba libuka, jj.	Dintlha tsa ngoliso ya khamphani, dinomoro tsa boitsebiso, ditifiketi tsa BEE, tumello ya lekhetho, lekhetho la lekeno le lintlha tsa ngodiso ya VAT, dintlha tsa tefo ho kenyeletswa dinomoro tsa akhaonte ya banka, di-invoice, ditumellano tsa konteraka, diaterese, dintlha tsa khokahano, dithwantsho tsa CCTV.

8.5 Tlhahisoleseding e Khethehileng ya Motho Seqo e Sebeditswe ke SACAA

8.5.1 SACAA e tla sebetsana le mekgahlelo e latelang ya tlhahisoleseding e ikgethang ya motho ka seqo ho ya ka taelo ya SACAA ho ya ka Molao wa Difofanet: -

- 8.5.1.1. Tlhahisoleseding e amanang le morabe le/kappa tshimoloho ya morabe;
- 8.5.1.2. Tlhahisoleseding ya basebetsi ba ditho tsa mekhatlo ya basebetsi;
- 8.5.1.3. Ditlolo tsa molao kapa ho qoswa ka ditlolo tsa molao;
- 8.5.1.4. Ho ikamahanya le bodumeli kapa ditumelo tse ding;
- 8.5.1.5. Dintlha tsa bophelo bo botle ba mmele / kelello;
- 8.5.1.6. Ditshebetso tsa dinyeoe tsa bohlokotsebe, dikahlolo le diphetho;
- 8.5.1.7. Tlhahisoleseding ya Dintlha tse amanang le dintlha tsa motho;
- 8.5.1.8. Tlhahisoleseding e amanang le dintlha tsa ditekanyo tsa kellelo; le
- 8.5.1.9. Tlhahisoleseding e amanang le dintlha tsa bongaka.

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

8.6 Baamohedi bao Tlhahisoleseding ya Motho Seqo e Arolelanweng le Bona

8.6.1 SACAA e ka arolelana tlhahisoleseding ya motho seqo le baamohedi ba latelang kapa meralo ya baamohedi: -

Nako le nako ha ho hloka hala, SACAA e ka arolelana ka tlhahisoleseding eo e e sebetsang le banga dintlha ka boboono. Ha sena se hloka hala, SACAA e tlamehile ho ikamahanya le dipehelo tse sebetsang tsa POPIA bakeng sa tshebediso e molaong ya tlhahisoleseding ya motho seqo jwalo ka ha ho hlalositse ho molawana 8.1.

Se latelang ke tlhaloso ya meralo ya baamoheli bao SACAA e kare ka lebaka la boemo ba yona ba molao e ka hloka ho arolelana tlhahisoleseding e itseng le bona, ka mabaka a mang kapa a mang ho latela taelo ya yona kapa molao o sebetsang:

- 8.6.1.1 Lelapa, basebetsi-'moho le baemeli ba dintlha tsa motho;
- 8.6.1.2 Makala a khiro le khiro;
- 8.6.1.3 Mekhatlo ya ditshebeletso tsa dichelete;
- 8.6.1.4 Mekhatlo ya ditshupiso tsa mekitlane;
- 8.6.1.5 Mekhatlo ya tlhokomelo ya bophelo bo botle, sechaba le thekolohelo;
- 8.6.1.6 Ditsebi tsa tlhokomelo ya bophelo;
- 8.6.1.7 Puso e bohareng;
- 8.6.1.8 Makala a qobello ya molao;
- 8.6.1.9 Makhotla a molao, dikhomishene tsa dipatlisiso le makhotla a mang;
- 8.6.1.10 Bo-mphato ba kgwebo;
- 8.6.1.11 Baqosi le bajalefa diphahlong tsa lefa;
- 8.6.1.12 Batho ba botsang kapa ba tletlebang;
- 8.6.1.13 Bafuputsi ba poraefete/bothahlobi babongaka;
- 8.6.1.14 Barupedi le mekhatlo e hlahlobang;
- 8.6.1.15 Bafuputsi ba ditletlebo;
- 8.6.1.16 Bafepedi le bafani ba ditshebeletso;
- 8.6.1.17 Mekhatlo ya indasteri;
- 8.6.1.18 Bohlokometri ba indasteri le balaodi ba taolo;
- 8.6.1.19 Makala a ho bokella le ho sala morao dikoloto;
- 8.6.1.20 Dikarolo tse ding tsa tshebetso ya Dipalangwang;
- 8.6.1.21 Bahlahlobi ba dibuka le Mohlahlobikakaretso wa dibuka wa Aforika Borwa;
- 8.6.1.22 Batsamaisi ba letlole la penchene/bohlokometri
- 8.6.1.23 Mekhatlo ya basebetsi;
- 8.6.1.24 Mokhatlo wa Machaba wa Difofane tsa Sechaba; le
- 8.6.1.25 Mekhatlo ya Tshireletso ya Naha.

8.7 Tlhahisoleseding ya Phallo e Rerilweng ya ho Feta Meeli ya Motho Seqo ke SACAA

8.7.1 SACAA e ka nna ya hloka hore nako le nako ho arolelana ka tlhahisoleseding ya banga dintlha le batho ba boraro dinaheng tse ding. Ha ho ka ba le tlhokahalo e jwalo, SACAA e hlokeha ho netefatsa boikamahanyo le dipehelo tse sebetsang tsa POPIA. Sena se tla etswa feela haeba tlhoko e le nngwe kapa tse ngata ho tse latelang di a finyellwa: -

- 8.7.1.1 Motho wa boraro eo e leng moamoheli wa tlhahisoleseding o ka tlasa molao, melao e tlamang ya khweboi kapa tumellano e tlamang e fanang ka boemo bo lekaneng ba tshireletso eo—
  - i. e tshehetsa melao-motheo ka nepo ka tshebetso e nepahetseng ya tlhahisoleseding e tshwanang haholo le maemo a tshebetso e molaong ya tlhahisoleseding ya motho seqo

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

e amanang le dintlha tsa motho eo e leng motho oa tlhaho le, moo ho hlokahalang, motho wa molao, joalo ka ha ho boletswe ho POPIA; le

- ii. e kenyeletsa lipehelo, tse tshwanang haholo le karolo ya 72 ya POPIA, e amanang le phetisetso e tswelang pele ya tlhahisoleseding ya motho seqo ho tswa ho moamohedi ho ya ho batho ba boraro ba leng naheng esele.

8.7.1.2 Motho wa dintlha o dumellana le phetisetso;

8.7.1.3 Ho fetiswa ho a hlokahala bakeng sa tshebetso ya konteraka pakeng tsa motho wa dintlha le khamphani eo ho buuwang ka yona, kapa bakeng sa tshebetsong ya mehato ya pele ho konteraka e nkilweng ho arabela kopo ya motho wa dintlha;

8.7.1.4 Phetisetso e a hlokahala bakeng sa ho phethela kapa ho phethahatsa konteraka e phethiloeng molemong wa motho wa dintlha dipakeng tsa khamphani eo ho buuwang ka yona le motho wa boraro; kapa

8.7.1.5 phetisetso e molemong wa motho wa dintlha, le—

- i. ha ho khonehe ka moo ho utlwahalang ho fumana tumello ya motho wa dintlha ho phetiso eo; le
- ii. haeba ho ne ho khoneha ka moo ho utlwahalang ho fumana tumello e jwalo, mohlomong motho wa dintlha o ne a tla fana ka yona.

8.8 Tlhaloso ya Mehato ya Tshireletso ya IT e Kentsweng Tshebetsong ka hare ho SACAA

8.8.1 SACAA e ikamahanya le maemo a phahameng ka ho fetisisa a indasteri ya ICT ho sireletsa tlhahisoleseding ya SACAA mme re sebedisa mefuta e fapaneng ya mekhahlelo ya tshireletso ho sireletsa le ho boloka lekunutu, botshepehi le ho fumaneha ha dintlha le tlhahisoleseding ya rona (ho kenyeletsoa le tlhahisoleseding ya motho seqo). SACAA e nka mehato e utlwahalang, e loketseng, le e lekaneng ya sethegeniki le ya mokgatlo ho netefatsa hore tlhahisoleseding ya hao ya motho seqo e bolokwa e bolokehile hape e sireleditswe kgahlanong le tshebetso e sa dumellwang kapa e seng molaong, tahlehelo ya tsietsi, tshenyho, tshenyho, phetoho, tshenolo, kapa phihlelo e sa dumellwang. Setheo se laela batho ba boraro le ha ele bafe ho ya ka khonteraka bao tlhahisoleseding ya hao e fetisetwang ho etsa se tshoanang.

8.8.2 SACAA e dula e hlahloba ditaolo tsa yona tsa tshireletso tsa ditshebetso tse amanang le yona ho netefatsa hore tlhahisoleseding ya hao e bolokehile. Leha ho le jwalo, moo ho nang le mabaka a utlwahalang a ho lumela hore tlhahisoleseding ya hao e fihlelle kapa e fumanwe ke motho ofe kapa ofe ya sa dumellwang, re tla tsebisa Molaodi wa Tlhahisoleseding le wena, ntle le ha Molaodi wa Tlhahisoleseding kapa mokgatlo wa sechaba o ikarabellang bakeng sa ho fumanwa, ho thibela, kapa ho fuputsa melato, e re tsebisa hore ho o tsebisa ho tla sitisa dipatlisiso tsa bohlokotsebe.

9 BOIPELAETSO KGAHLANONG LE HO HANA KA PHIHLELELO YA TLHAHISOLESERING

9.1 Haeba ka mora ho ikamahanya le ditlhoko tsa tsamaiso tse boletsweng ka hodimo, mokopi a sa kgotsofala ka qeto ya Mohlanka wa Tlhahisoleseding /DIO ya ho hana phihlelo ya kopo ya tlhahisoleseding, mokopi a ka re matsatsing a 30 (mashome a mararo) a tsebiso a ka keny kopo Lekhotleng la dinyeoe bakeng sa liphallelo.

9.2 SACAA ha e na tsamaiso ya ka hare ya boipiletso mabapi le dipehelo tsa Molao. Ka hoo qeto e entsweng ke motho ya dumelletswe karolong ya 3.2 ke ya makgaolagang, ha kopo e hanoa mokopi a ka etsa boipiletso kapa a hlahlobe qeto e jwalo lekgotleng la dinyewe jwalo ka ha ho hlahlositswe Molaong.

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

10 KAKARETSO

10.1 Bukanatataiso ena, ha ho hlokahala, e tla hlahlojoa le ho nchafatswa selemo se seng le se seng.

10.2 Bukanatataiso ena e tla fumaneha dibakeng tse latelang:

10.2.1.1 Molaoli wa Tlhahisoleseding, ka kopo;

10.2.1.2 Dikantoro tsa SACAA bakeng sa tlhahlobo ya sechaba ka dihora tse tlwaelehileng tsa mosebetsi;

10.2.1.3 Marang-rang a SACAA, e leng www.caa.co.za; kapa

10.2.1.4 ka kopo ya imeili ho paia@caa.co.za mme ka mora ho lefa chelete e lekaneng. Tefiso ya khopi ya Bukanatataiso, jwalo ka ha ho hlalositse ho Sehlomathiso 1, e tla lefshwa bakeng sa khopi e nngwe le nngwe e entsweng ya boholo ba A4.

10.3 Ho latela liphelelo tsa SACAA tse boletsweng ka hodimo serapeng sa 6, tlhahisoleseding e itseng e ka hlalosa e le lekunutu le tiileng, ka hona, phihlelo ho yona, e ka hanelwa.

10.4 Maemo a mokgahlo wa Machaba wa Difofane ("ICAO") Sehlomathiso 13 a hloka tse latelang mabapi le ho se senole direkoto, tse tla shejwa mabapi le kopo efe kapa efe ya ho hlahisa tlhahisoleseding e lenaneng le ka tlase mona.

10.4.1 Ho se senolwe ha direkoto:

Ho latela ICAO sehlomathiso-13 se boletsweng ka hodimo serapeng sa 8.3, 'Muso o tsamaisang patlisiso ya kotsi kapa ketsahalo o ke ke wa etsa hore direkoto tse latelang di fumanehe ka mabaka a mang ntle le dipatlisiso tsa kotsi kapa ketsahalo, ntle le haeba bolaodi bo nepahetseng bakeng sa tsamaiso ya toka Naheng e hlahisa hore tshenolo ya bona e feta ditlamorao tse mpe tsa lehae le tsa machaba ketso e jwalo e ka bang ho yona kapa dipatlisisong dife kapa life tse tlang:

a) dipolelo tsohle tse nkilweng bathong ke balaodi ba dipatlisiso nakong ya dipatlisiso tsa bona;

b) dikhokahano tsohle lipakeng tsa batho ba kileng ba kenya letsoho tshebetsong ya sefofane;

c) direkoto tsa lentsoe tsa phaposi ya baganni ba sefofane ka sefofaneng tsa mantswa a hatisitsweng hatisitsweng a tsoang dikhatisoneng tse jwalo;

d) direkoto le di ngodilweng tsa dikgatiso tsa mantswa tse tswang ditsing tsa taolo ya sephethephethe sa difofane; le

e) maikutlo a hlahisitso lweng tlhahlobong ya tlhahisoleseding, ho kenyeletswa dintlha tsa sehatisi sa sefofane.

10.5 Direkoto tse boletsweng ka hodimo di tla kenyeletswa tlalehong ya ho qetela kapa dihlophisong tsa yona ha feela di amana le tlhahlobo ya kotsi kapa ketsahalo. Dikarolo tsa ditlaleho tse sa amaneng le tlhahlobo di ke ke tsa hlahiswa.

10.6 Ha tlhahisoleseding efe kapa efe e matsohong a SACAA e ka kopuwa ka morero wa kgato ya lekgotla kapa ditsamaiso tsa molao, Sehlomathiso "C" se hloka ho tlatswa le ho fetisetwa ho di-DIO kapa Mohlanka wa Tlhahisoleseding. Di-DIO le Mohlanka wa Tlhahisoleseding ba tla netefatsa hore ditlhoko tse boletsweng ho sehlomathiso-13 sa ICAO le Molao/Bolaodi ba Difofane di nkuwa pele ditokomane le/kapa direkoto di senolwa.

Bukanatataiso ya Ntshetsopele ya ho Fihlella Tlhahisoleseding

11 DITEFO

11.1 Molao o fana ka mefuta e mmeli ya ditefo, e leng:

11.1.1 Tefo ya kopo, e leng tefo e tlwaelehileng; le

11.1.2 Tefo ya phihlello, e balwang ka ho shebisisa ditshenyehelo tsa tlhahiso, nako ya ho batla le ho lokisa, le litshenyehelo tsa poso.

11.2 Ditefo tse boletsweng ka hodimo di behiloe ke Molaoli wa Tlhahisoleseding mme sebopeho sa ditefo mabapi le ditefo tse lefuwang ho Sehlopha sa Sechaba di ka fumaneha marang-rangeng a Molaoli.

11.3 Ha DIO e fumana kopo ya phihlello, yena ka tsebiso, o tla batla hore mokopi (haeba mokopi e se mokopi wa seqo) ho lefa tefo e behilweng pele a sebetsa kopo. Ho feta moo, ha kopo e ka amoheloa, mokopi o tla tsebiswa ho lefa tefo ya phihlello.

11.4 Tefo ya phihlello e akaretsa ho batla, tlhahiso le boitokiso, le nako e hlokaahalang ka ho utlwalang ho feta tekano ya dihora tse behilweng tsa ho batla le ho lokisa rekoto bakeng sa ho senolwa, ho kenyeletswa le ho etsa qeto ya ho e etsa hore e fumanehe ka mokgwa o lakatswang. Maemong a mang, mokopi a ka nna a tlameha ho lefa tefo ya peheletso pele phihlello e fanwa, mme tefo ya peheletso ena ke karolo ya tefo e loketseng ya phihlello mme e tla buseletswa ha phihlello e hanwa.

12 DITEFO TSE HLAHISITSWENG BAKENG SA MEKHAHLO YA SECHABA

Ditefo mabapi le Mekhatlo ya Sechaba (Molao wa Khothaletso ya Phihlello ya Tlhahisoleseding, 2000 (Molao wa bo 2 wa 2000) - Sheba Sehlomathiso 1.

13 DIFOROMO TSE HLAHISITSENG TSA HO FIHLELA REKHOTO YA MOKHATLO WA SECHABA.

13.1 Sheba Sehlomathiso sa 2.

14 DITOKISO TSA KA NTLE

Haeba mang kapa mang a ikutlwa a swabiswa ke ho hana ha kopo ke Mohlanka wa Tlhahisoleseding, a ka etsa kopo, matsatsing a 30 (mashome a mararo), a etsa kopo ya thuso lekhotteng. Bakeng sa merero ya Molao, makhotta a nang le matla hodima dikopo tsena ke Lekhotla la Molaotheo, Lekhotla le Phahameng, kapa lekhotta le leng la boemo bo tshwanang.

15 HO FUMANEHA HA BUKANATATAISO

15.1 Bukanatataiso ena e fumaneha ka dipuo tse tharo tse latelang tsa semmuso:-

15.1.1 Senyesemane;

15.1.2 isiZulu; and

15.1.3 Sesotho

15.2 Bukanatataiso ena e fumaneha ho Molaoli wa Tlhahisoleseding, ho latela Melawana e phatlalalitsweng ho latela Molao, hape e fumaneha bakeng sa ho tlhahlojwa, ntle ho tefo, diofising tsa SACAA. Dikhopi tsa elektronike tsa bukanatataiso ena le tsona di tla fumaneha marang-rangeng a CAA: <http://www.caa.co.za>

HO QETA

**TEFO YA HO Fihlella Rekoto ya Boemedi ba (Molao
wa Ntshetsopele ya Ho Fihlella
TLHAHISOLEDING, 2000 (Molao wa No. 2 wa 2000)**

1.	Tefo bakeng sa kgatiso ya bukanatataiso jwaloka ha ho hlakisitswe molawaneng wa 5 (c) (c) ke R0,60 bakeng sa kgatiso ya e nngwe le e nngwe ya leqephe la A4 kapa karolo ya lona.	
2.	Ditefo bakeng sa tlhahiso e nngwe ya kgatiso e boletsweng molawaneng wa 7 (1) di ka tsela e latelang:	
3.	Bakeng sa kgatiso e nngwe le e nngwe ya leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona	R0.60
4.	Bakeng sa kgatiso e nngwe le e nngwe e hatisitsweng ya leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona e leng khomphuteng kapa ka mokgwa o balehang ka motjhini	R0.40
5.	Bakeng sa kgatiso ka mokgwa o balehang ka khomphuta:	
	(i) disiking ya setifi (USB)	R5.00
	(ii) (ii) disiking ya kgatiso e kgolo	R40.00
6.	Bakeng sa kgatiso ya ditshwantsho, bakeng sa leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona	R22.00
	(iii) bakeng sa kgatiso ya ditshwantsho	R60.00
	Bakeng sa kgatiso ya modumo, bakeng sa leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona	R12.00
	Bakeng sa kgatiso ya rekoto ya modumo	R17.00
	Tefo ya kopo e lefuwang ke mokopi e mong le e mong, ntle le mokopi ka seqo, e boletsweng molawaneng wa 7 (2) e	R35.00
	Ditefo tsa ho fihlella tse lefuwang ke mokopi tse boletsweng molawaneng wa 7 (3) di ka tsela e latelang	
	Bakeng sa kgatiso e nngwe le e nngwe ya leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona.	R0.60
	Bakeng sa kgatiso e nngwe le e nngwe ya leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona e tshwerweng khomphuteng kapa kaeleketeroni kapa mokgwa o balehang ka motjhini	R0.40
	Bakeng sa kgatiso ka mokgwa o balehang ka khomphuta:	
	(ii) disiking ya setifi (USB)	R5.00
	(iv) disiking ya kgatiso e kgolo	R40.00
	Bakeng sa kgatiso ya ditshwantsho, bakeng sa leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona	R22.00
	Bakeng sa kgatiso ya ditshwantsho	R60.00
	Bakeng sa kgatiso ya modumo, bakeng sa leqephe la boholo ba A4 kapa karolo ya lona	R12.00
	Bakeng sa kgatiso ya rekoto ya modumo	R17.00
	Ho fuputsa le ho hlophisa rekoto hore e phatlalatswe, bakeng sa hora e nngwe le e nngwe kapa karolo ya hora, ho sa kenyeletswe hora ya pele e hlokehang kaho utwahala bakeng sa ho fuputsa le tlhopiso eo	R15.00

Mabakeng a karolo ya 22 (2) ya Molao, dintlha tse latelang di tla sebetsa:

- Dihora tse tshetseng e le dihora tse ka fetwang pele ho ka lefuwa chelete ya peheletso le bonngwe borarong ba tefo ya ho fihlella e lefuwe e le chelete ya peheletso ke mokopi.
- Poso e lefuwang ka nnete ha kgatiso ya rekoto e tlamehile ho romelwa ka poso ho mokopi.

**FOROMO E BEHILWENG
 (MOLAO WA NTSHETSOPELE YA HO FIHLELLA
 TLHAHISOLESERING, 2000 (MOLAO WA NO. 2 WA 2000))**

* HLOKOMELA: Ka kopo tlatsa dikarolo tsohle tsa foromo ena

(Karolo 18(1) ya Molao wa Ntshetsopele ya Ho Fihlella Tlhahisolesering, 2000 (Molao No. 2 wa 2000))

[Molawana 6]

BAKENG SA TSHEBEDISO KE LEFAPHA

Nomoro ya Bopaki:			
Kopo e fumanwe ke			
	<i>(mabitso ka botlalo, boemo le dintlha tsa mohlanka wa tlhahisolesering / motlatsi wa mohlanka wa tlhahisolesering)</i>		
Kopo e fumanwe ka		<i>(letsatsi)</i>	<i>ka</i>
Tefo ya kopo (ha e le teng):	R		<i>(sebaka)</i>
Tefo ya peheletso (ha e le teng):	R		
Tefo yah o fihlella:	R		

TSHAENO KA MOHLANKA WA TLHAHISOLESERING/ MOTLATSI WA MOHLANKA WA TLHAHISOLESERING	LEBITSO KA DITLHAKU TSE KGOLO	LETSATSI
--	--------------------------------------	-----------------

A. DINTLHA TSA BOEMEDI BA SECHABA

Mohlanka wa Tlhahisolesering / Motlatsi wa Mohlanka wa Tlhahisolesering:

BOOKAMEDI BA BOFOFISI BA SECHABA BA AFRIKA BORWA (CAA)

Aterese ya bodulo	Ikhaya Lokundiza, Treur Close, Waterfall Park, Midrand
Aterese ya poso	Private Bag X73, Halfway House, 1685
Nomoro ya mohala	011-545-1000
Nomoro ya fekese	011-545-1465

B. DINTLHA TSA MOTHO YA KOPANG HO FIHLELLA REKOTO

- (a) Dintlha tsa motho ya entseng kopo ya ho fihlella rekoto di tlamehile ho hlahella ka fatshe mona.
 (b) Aterese le/kapa nomoro ya fekese ya Riphaboliking moo tlhahisolesering e lokelang ho romelwa teng, di tlamehile ho ngolwa.
 (c) **Bopaki ba boemo boo kopo e etswang ka bona, haeba bo hlokeha bo tlamehile ho hokela.**

Mabitso ka botlalo le sefane	
Nomoro ya boitsebiso	

Aterese ya poso			
		Khoutu ya poso	
Nomoro ya fekese			
Nomoro ya mohala		Aterese ya imeili	
BOEMO boo kopo e entsweng ka bona, ha e entswe boemong ba molho e mong, le ka lebaka la teng:			
C. DINTLHA TSA MOTHO EO KOPO E ENTSWENG BOEMONG BA HAE			
Karolo ena e tlamehile ho tlatswa haeba FEELA kopo ya tlhahisoleseding e entswe boemong ba motho e mong.			
Mabitso ka botlalo le sefane			
Nomoro ya boitsebiso			
D. DITNLHA TSA REKOTO			
(a) Fana ka dintlha ka botlalo tsa rekoto eo o kopang ho e fihlella, ho kenyeletsa nomoro ya bopaki haeba o e tseba ho thusa hore rekoto e fumanehe.			
(b) Haeba sebaka seo ho fanweng ka sona se sa lekane, ka kopo tswela pele ka leqepheng le ka thoko mme o le hokele foromong ena.			
(c) Mokopi o tlamehile ho saena mapephe ohle a tlatsetso.			
1.	Tlhaloso ya rekoto kapa karolo e bohlokoa ya rekoto:		
2.	Nomoro ya bopaki, haeba e le teng		
3.	Dintlha dife kapa dife tse ding tsa rekoto		

E. DITEFO	
(a) Kopo ya ho fihlella horekoto ntle le rekoto e tshwereng tlhahisoleseding ka seqo ka bowena, e tla sebetswa feela ka mora ho lefa tefo ya kopo.	
(b) O tla tsebiswa ka chelete e hlokehang ho lefuwa e le tefo ya kopo.	
(c) Tefo e lefuwang bakeng sa ho fihlella rekoto e ipapisitse le ka mokgwa oo rekoto e hlokwang ho fihlellwa le nako e utlwahalang ebile e hlokehang ho fuputsa le ho hlophisa rekoto.	
(d) Haeba o tshwanelwa ke tokollo ya tefo efe kapa efe, hlalosa lebaka la tokollo.	
Lebaka la tokollo ya ho lefa ditefo:	

F. MOKGWA WA HO FIHLELLA REKOTO					
Haeba o thibetswe ke boqhwala ho bala, sheba kapa ho mamela rekoto ka mokgwa wa phihlello o fanweng ho 1 ho isa ho 4 mona ka tlase, bolela boqhwala ba hao mme o hlakise hore na o kopa rekoto ka mokgwa o jwang.					
Boqhwala:			Mokgwa oo rekoto e kotjwang ka ona		
<i>Tshwaya lebokose le nepahetseng ka X.</i>					
DINTLHA:					
1. Boikamahanyo le kopo ya hao ya ho fihlella rekoto ka mokgwa o hlakisitsweng bo ka nna ya ipapisa le hore na rekoto eo e teng ka mokgwa o jwang.					
2. Phihlello ka mokgwa oo e kopilweng ka ona e ka nna ya hanelwa ka mabaka a itseng. Ha ho le jwalo, o tla tsebiswa haeba o tla dumellwa ho e fihlella ka mokgwa o mong.					
3. Tefo e lefuwang bakeng sa ho fihlella rekoto, haeba e le teng, e tla lekolwa ka karolo e itseng hore na rekoto eo e kopuwe ka mokgwa o jwang.					
4. Ela hloko hore haeba rekoto e sa fumanehe ka puo eo o e ratang, ho e fihlella ho ka fuwa ka puo eo rekoto e fumanehang ka yona (bona temana ya 6 ka fatshe mona).					
1.	Haeba rekoto e ka mokgwa o ngotsweng kapa o hatsitsweng:				
	Kgatiso ya rekoto*		Tlhahlobo ya rekoto		
2.	Haeba rekoto e na le ditshwantsho (sena se kenyelelsa ditshwantsho, diselaetse, dikgatiso tsa video, ditshwantsho tse entsweng ka khomphutha, ditshwantsho tsa botaki, jj)				
	sheba disthwantrsho		kgatiso yadisthwantsho *	tlhaloso ya kgatiso ditshwantsho*	
3.	Haeba rekoto e na le mantswa a hatsitsweng kapa tlhahisoleseding e ka nnang ya boela ya hatsiswa ka modumo				
	mamela modumo wa mmimo (khasete e mamelwang)		tlhaloso ya kgatiso ya modumo * (tokomane e ngotsweng kapa e hatsitsweng)		
4.	Haeba rekoto e tshwerwe khomphuteng kapa ka eleketeroniki kapa ka mokgwa o balehang ka motjhini:				
	kgatiso e hatsitsweng ya rekoto*	kgatiso e hatsitsweng ya tlhahisoleseding e fumangweng ho tswa ho khatiso *	kgatiso ya mokgwa o balehang ka khomphuta * (setifi kapa disiki ya kgatiso e kgolo)		
5.	Haeba o kopile kgatiso kapa tlhaloso ya kgatiso ya rekoto (ka hodimo), na o batla kgatiso kapa tlhaloso ya kgatiso e romelwe ho wena ka poso? Chelete ya thomello e a lefuwa.			EE	CHEE
6.	Ke ka puo e feng eo o e ratang ho fihlella rekoto?				
G. TLHAHISOLESERING KA QETO E FICHELETSWENG MABAPI LE KOPO YA HO FIHLELLA REKOTO					
O tla tsebiswa ka ho ngollwa hore na kopo ya hao e amohetswe/hanetswe. Haeba o lakatsa ho tsebiswa ka mokgwa o mong, ka kopo hlakisa mokgwa oo mme o fane ka dintlha tse hlokehang ho thusa hore ho ikamahangwe le kopo ya hao.					
Na o lakatsa ho tsebiswa ka qeto e fihleletsweng mabapi le kopo ya hao ya ho fihlella rekoto ka mokgwa o jwang?					
TSHAENO KA MOIKOPEDI / MOTHO EO KOPO E ETSWANG BOEMONG BA HAE		LEBITSO KA DITLHAKU TSE KGOLO		LETSATSI	
Sebaka sa tshaeno					